

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/242/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114225875
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5114225875.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom Mgr. Andrejom Kekelym v právnej veci navrhovateľky: N. Q., T.. XX.XX.XXXX, H. XXX XX Y. W. XXX, Š. B. G., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Kuric, s. r. o. so sídlom Dolný Val 11, 010 01 Žilina, IČO: 36 841 200, proti odporcovi: C. Q., T.. XX.XX.XXXX, H. XXX XX Y. W. XXX, Š. B. G., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Chovanec, s. r. o., so sídlom Vojtecha Tvrdého 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 436 640, o rozvod manželstva, takto

rozhodol:

Manželstvo navrhovateľky a odporcu uzavreté dňa 03.09.1983 v Kysuckom Lieskovci zapísané v knihe manželstiev bývalého Miestneho národného výboru v Kysuckom Lieskovci vo zväzku 1, ročník 1983, na strane 202, pod poradovým číslom 25, r o z v á d z a.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania zo dňa 30.07.2014 podaným na súde dňa 31.07.2014 sa navrhovateľka domáhala, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 03.09.1983 v Kysuckom Lieskovci zapísané v knihe manželstiev bývalého Miestneho národného výboru v Kysuckom Lieskovci vo zväzku 1, ročník 1983, na strane 202, pod poradovým číslom 25.

Svoj návrh skutkovo odôvodnila tak, že s odporom uzavreli manželstvo dňa 03.09.1983 na bývalom Miestnom národnom výbore v Kysuckom Lieskovci, pričom toto je zapísané v knihe manželstiev bývalého Miestneho národného výboru v Kysuckom Lieskovci vo zväzku 1, ročník 1983, na strane 202, pod poradovým číslom 25. Posledným spoločným bydliskom účastníkov je Y. W. Č.. XXX. U oboch účastníkov ide o prvé manželstvo, z ktorého pochádzajú už plnoleté deti: dcéra W., T.. XX.XX.XXXX a syn I., T.. XX.XX.XXXX. Manželstvo s odporcom uzavrela po dlhoročnej známosti z lásky, poznali sa od malička, nakoľko boli susedia. Manželstvo bolo harmonické, problémy a vážnejšie konflikty začali vznikať asi pred 8 rokmi, odkedy spoločne nežijú. Odporca začal v nadmernom množstve požívať alkoholické nápoje, pričom po ich použití bol agresívny. Tento faktický stav trvania manželských vzťahov spôsobil rozvrat vzťahov, ktorého intenzita je tak vysoká, že nie je možné obnoviť manželské spolužitie a vzťahy sú nenapraviteľné. Ďalej navrhovateľka uviedla, že nie je ochotná obnoviť manželské spolužitie, intímne s odporcom nežije už viac ako 7 rokov., spoločne nehospodária a zotrvanie v manželstve je iba formálnym stavom, na ktorom nemá záujem s poukazom na ust. § 23 Zákona o rodine. Už 7 rokov pracuje v zahraničí - v Írsku, pričom na Slovensko dochádza len 2 krát ročne. V Írsku žijú a pracujú aj spoločné deti účastníkov.

Odporca sa k doručenému návrhu (dňa 15.08.2014 - vid' doručka na č. I. 9 spisu) v súdom určenej lehote 10 dní od doručenia návrhu písomne nevyjadril.

Odporca sa k návrhu písomne vyjadril až podaním označeným ako „Vyjadrenie k návrhu na rozvod a ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní 26.09.2014“ doručeným súdu dňa 24.09.2014, v ktorom

uviedol, že s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasí. Je presvedčený, že manželstvo účastníkov si plní všetky svoje funkcie a nie je daný dôvod na rozvod manželstva. Odporca súčasne navrhol, aby súd odporučil účastníkom manželskú poradňu, kde by vyriešili snáď chvíľkové poblúznenie navrhovateľky. Súd vec po prvý krát prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti odporcu podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. na pojednávaní dňa 26.09.2014, na ktorom vyhlásil rozsudok č. k. 6C/242/2014-27, ktorým manželstvo účastníkov rozviedol a o trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú na náhradu trov konania právo.

Svoje rozhodnutie súd odôvodnil zisteným skutkovým stavom vyplývajúcim z vykonaných dôkazov a zo skutkových tvrdení navrhovateľky, ktoré odporca nerozporoval, t. j., že účastníci sú manželia, pričom manželstvo uzavreli dňa 03.09.1983 v Kysuckom Lieskovci, spoločne však nežijú viac ako 7 rokov, spoločne nehospodária, pričom navrhovateľka pracuje v zahraničí a na Slovensko chodíva len 2 krát ročne. Na základe takéhoto zisteného skutkového stavu a za súčasného tvrdenia navrhovateľky, že nie je ochotná obnoviť manželské spolužitie a že jej rozhodnutie je uvážené a nemenné, súd dospel k nepochybnému záveru, že boli naplnené podmienky stanovené v ust. § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. pre rozvod manželstva účastníkov. Súd bol presvedčený o vážnom narušení manželských vzťahov danom už len tým, že pokiaľ účastníci spolu osobne nežijú, a to počas obdobia viac ako siedmich rokov, pričom každý z nich žije v inom štáte, je úplne zrejmé, že permanentne dochádza k porušovaniu ich povinností podľa ust. § 18 a § 19 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z., a to konkrétne povinnosti žiť spolu, pomáhať si, vytvárať zdravé rodinné prostredie a starať sa spoločne o uspokojovanie potrieb rodiny. Keďže daný stav pretrváva po dobu 7 rokov dospel zároveň k ďalšiemu čiastkovému záveru, že ide trvalý rozvrat v manželských vzťahoch účastníkov. Vychádzajúc opätovne z vyjadrenia navrhovateľky, že nemá záujem na intervencii manželskej poradne a že jej rozhodnutie požiadať o rozvod manželstva bolo uvážené a vyústením jej dlhodobého presvedčenia o nefunkčnosti manželstva účastníkov, mal súd za to, že nebolo možné očakávať, že by došlo k obnoveniu manželského spolužitia účastníkmi. Napokon mal súd za to, že manželstvo si už za daného stavu nemôže plniť ani svoj účel determinovaný jednak základnými zásadami zákona č. 36/2005 Z. z., na ktorých je postavená rodinno-právna úprava platná na území SR, ako aj ust. § 1 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z., t. j. založenie rodiny a vytvorenie harmonického a trvalého životného spoločenstva jedného muža a jednej ženy. Za tohto stavu tak nebolo možné prisvedčiť odporcovi, že v danom prípade manželstvo účastníkov plní všetky svoje funkcie a u navrhovateľky by malo ísť len o chvíľkové poblúznenie. Súd sa v neposlednom rade pri svojom rozhodnutí riadil aj presvedčením, že súhlasný prejav vôle budúcich manželov vstúpiť do manželstva je nutné chápať ako veľmi vážny záväzok, tak z hľadiska vzniku a zachovania rodiny, vzájomných manželských a rodičovských práv a povinností, ako aj z celospoločenského hľadiska. Manželstvo však, ako každý iný právny vzťah medzi dvomi subjektmi, by malo byť založené jednak na dobrovoľnosti a slobodnom rozhodnutí dvoch osôb opačného pohlavia vstúpiť do manželského zväzku, ale aj o ich dobrovoľnosti a slobodnom rozhodnutí v takomto zväzku naďalej zotrvať. Ak ďalšie zotrvanie v manželskom zväzku je pre jedného z manželov nepredstaviteľné a neznesiteľné, nemôže spoločenský záujem na ochrane manželstva prevažovať nad záujmom tohto manžela viesť podľa vlastných predstáv a vlastného uváženia a pevného rozhodnutia svoj súkromný život. Pokiaľ sa týka zistenia príčin, ktoré viedli k vážnemu rozvratu manželských vzťahov medzi účastníkmi (§ 23 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z.), súd tieto vzhliadol v tom, že účastníci konania prestali žiť v spoločnej domácnosti a postupne za obdobie niekoľkých rokov nepochybne došlo k ich odcudzeniu. Navrhovateľkou tvrdené dôvody, že odporca začal v nadmernom množstve požívať alkohol, po čom bol agresívny, však neboli vykonaným dokazovaním preukázané. Súd zároveň poznamenal, že nie je žiaduce v konaní o návrhu navrhovateľky zisťovať všetky príčiny rozvratu manželských vzťahov medzi účastníkmi za každú cenu, a tak zasahovať do intímnej sféry účastníkov, preto v ďalšom v zmysle ust. § 120 ods. 1 veta tretia O.s.p. neinicioval ďalšie dokazovanie, ktoré účastníci nenavrhovali a ktorým by prípadné ďalšie príčiny zisťoval. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 144 O.s.p.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca podaním zo dňa 09.12.2014, ktorým žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a návrh navrhovateľky zamietnuť, alebo napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odvolaní namietal, že súd nevykonal vo veci riadne dokazovanie a na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnemu právnomu záveru. Odporca konkrétne namietal, že prvostupňový súd predovšetkým vychádzal len z tvrdení navrhovateľky, na preukázanie ktorých nebolo vykonané dokazovanie, neakceptoval jeho návrhy a rozhodol bez toho, aby mu dal možnosť vo veci riadne konať. Z neúčasti na pojednávaní sa ospravedlnil, a to zo závažných zdravotných dôvodov. Nevedel, že podľa ust. § 119 O.s.p. je povinný doložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že nie je schopný bez ohrozenia života alebo zdravia zúčastniť sa pojednávania. Ďalej odporca uviedol, že nesúhlasí s

tvrdením uvádzaným v odôvodnení rozsudku, že by mal nadmerne požívať alkoholické nápoje a dokonca byť po nich agresívny. Už vôbec nie je pravdou, že v dôsledku toho, že navrhovateľka pracuje v zahraničí, došlo k rozvratu ich manželstva. Je pravdou, že deti sú toho času dospelé, avšak naďalej sú harmonickou rodinou, manželstvo si plní ekonomickú funkciu, s navrhovateľkou napriek tomu, že pracuje v zahraničí hospodária spoločne, žije v rodičovskom dome jej rodičov, ktorý počas manželstva riadne rekonštruoval, pristavoval a zabezpečoval aj starostlivosť o rodičov navrhovateľky, najmä o zdravotne ťažko postihnutého otca navrhovateľky. Navrhovateľka pokiaľ navštevuje Slovensko, tak sa spolu intímne stýkajú, rovnako ju navštevuje a j v Írsku a počas návštev nenadobudol pocit, že by ich manželstvo neplnilo svoju funkciu. Návrh navrhovateľky tak odporca považoval za prejav určitej náhlej emócie vyvolanej jemu neznámymi okolnosťami. Je pravdou, že ich deti sú už dospelé a nie je potrebné zabezpečovať ich výchovu a osobnú starostlivosť, avšak všetky ostatné funkcie si ich manželstvo plní. Nie je možné akceptovať ako dôvod na rozvod manželstva iba to, že nie je potrebné vychovávať maloleté deti.

Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu odporcu písomne vyjadrila podaním zo dňa 17.02.2015, v ktorom namietala, že tvrdenia odporcu uvedené v odvolaní nie sú pravdivé. Nie je ochotná zotrvať v manželskom vzťahu a nie je ani možné obnoviť manželské spolužitie, ktoré nefunguje už viac ako sedem rokov. Tvrdenie odporcu, že manželstvo si plní ekonomickú funkciu, spočíva len v tom, že vzhľadom na to, že odporca žije v dome jej rodičov, prispieva rodičom na kúrenie a prispieva na úhradu ostatných energií v domácnosti. Toto však nezodpovedá žiadnemu spoločnému hospodáreniu, nakoľko odporca nemá finančné prostriedky, aby sám zabezpečil tieto platby. Intímne s odporcom nežijú už viac ako sedem rokov a v žiadnom prípade odporca nemohol nadobudnúť pocit, že manželstvo by mohlo byť funkčné. Navrhovateľka tak žiadala, aby odvolací súd, aby napadnutý rozsudok prvostupňového súdu potvrdil.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací o odvolaní odporcu proti rozsudku rozhodol uznesením č. k. 5Co/72/2015-49 zo dňa 27.03.2015, ktorým bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po preskúmaní napadnutého rozsudku a spisového materiálu dospel k záveru, že postupom prvostupňového súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom odporcovi. Konkrétne prvostupňový súd vec prejednal v neprítomnosti odporcu, hoci na takýto postup nebol zákonný dôvod. Vec bola prejednaná a rozhodnutá v neprítomnosti účastníka - odporcu, hoci tento sa včas ospravedlnil a doložil lekársky uznanú pracovnú neschopnosť. Odvolací súd tak prvostupňovému súdu uložil opätovne vykonať dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi a tieto dôkazy vyhodnotiť v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a rozhodnutie odôvodniť v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd tak vec opätovne prejednal, vo veci vykonal dokazovanie a vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 03.07.2015 v neprítomnosti právnych zástupcov účastníkov konania v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. Obaja právni zástupcovia účastníkov boli na pojednávanie riadne a včas predvolaní, pričom predvolanie na pojednávanie im bolo doručené do vlastných rúk dňa 05.06.2015. Právny zástupca navrhovateľky svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil a nepožiadal o odročenie pojednávania. Navrhovateľka zároveň vyslovila svoj súhlas s pojednávaním aj v neprítomnosti svojho právneho zástupcu. Právny zástupca odporcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní podaním zo dňa 09.06.2015 z dôvodu jeho pracovnej vyťaženia, avšak vyjadril výslovný súhlas s pojednávaním aj za svojej neúčasti. Odporca napokon na pojednávaní rovnako súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v neprítomnosti jeho právneho zástupcu.

Navrhovateľka na pojednávaní v plnom rozsahu zotrvala na podanom návrhu o rozvod manželstva účastníkov. Ďalej uviedla, že podmienky uplatňované odporcom sa jej zdajú náročné. Toho času je nezamestnaná. Ešte stále je v Írsku, ale vracia na Slovensko a chce sa postarať o svoju matku. Nechce však, aby odporca býval v ich dome. Cíti však potrebu postarať sa mu o bývanie a uvažuje o tom, že by mu zakúpila nejaký byt v okolí.

Odporca deklaroval svoj nesúhlas s rozvodom manželstva, pokiaľ sa nesplnia jeho podmienky deklarované v ním predloženej listine.

Súd tak vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi a výsluchom účastníkov.

So sobášneho listu vystaveného bývalým Miestnym národným výborom v Kysuckom lieskovci dňa 03.09.1983 (dôkaz predložený navrhovateľkou spolu s návrhom - prílohou obálka spisu) vyplýva, že

účastníci konania uzavreli dňa 03.09.1983 v Kysuckom Lieskovci manželstvo, ktoré je zapísané v knihe manželstiev bývalého Miestneho národného výboru v Kysuckom Lieskovci vo zväzku 1, ročník 1983, na strane 202, pod poradovým číslom 25.

Z potvrdenia Obce Kysucký Lieskovec zo dňa 28.07.2014 č. XX/XXXX (dôkaz predložený navrhovateľkou spolu s návrhom na č. I. 4 spisu) vyplýva, že obaja účastníci majú hlásený trvalý pobyt na adrese Y. W. XXX.

V čestnom prehlásení I. Q., bydliskom G. M., H., S. XX, Í. zo dňa 25.09.2014 (dôkaz predložený navrhovateľkou na č. I. 15 spisu) tento prehlásil, že sa narodil dňa 27.03.1986 a je synom účastníkov konania. Spolu s matkou - navrhovateľkou a sestrou W. Q. žijú od mája 2007 v Írsku. Tu v Írsku toho času navštevuje školu. Jeho rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2007. Odporca počas celého obdobia, ako bývajú v Írsku, žije na Slovensku. On, jeho setra a navrhovateľka žijú v Írsku doposiaľ. V ďalšom čestnom prehlásení I. Q. zo dňa 06.02.2015 (dôkaz predložený navrhovateľkou na č. I. 47 spisu) sa udáva, že pomery, ako ich uviedol v čestnom prehlásení zo dňa 25.09.2014 sa nezmenili. Navrhovateľka chodí na Slovensko približne dva krát ročne v prípade nutnosti.

V čestnom prehlásení W. Q., H. X P. G., H., S. XX, Í. zo dňa 25.09.2014 (dôkaz predložený navrhovateľkou na č. I. 17 spisu) táto prehlásila, že sa narodila dňa 24.03.1984 a je dcérou účastníkov konania. Spolu s matkou - navrhovateľkou a bratom I. Q. žijú od mája 2007 v Írsku. Tu v Írsku navštevovala aj školu. Jej rodičia nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2007. Odporca počas celého obdobia, ako bývajú v Írsku, žije na Slovensku. Ona, jej brat a navrhovateľka žijú v Írsku doposiaľ. V ďalšom čestnom prehlásení I. Q. zo dňa 06.02.2015 (dôkaz predložený navrhovateľkou na č. I. 45 spisu) sa udáva, že pomery, ako ich uviedla v čestnom prehlásení zo dňa 25.09.2014 sa nezmenili. Navrhovateľka chodí na Slovensko približne dva krát ročne v prípade nutnosti.

V listine predloženej odporcom (na č. I. 67 spisu), ku ktorej sa odporca vyjadril, že obsahuje jeho požiadavky, pričom do ich splnenia nebude súhlasiť s rozvodom, sa udáva: „Bol som u právnik... Navrhuje pred rozvodom urobiť zmluvu o vypořádání tak, že mi kúpiš dvojizbový byt v Y. alebo vyplatíš 45.000 eur. Dohoda musí byť podpísaná pred rozvodom. Ak nie, tak nebudem súhlasiť s rozvodom a budem sa ako čiastočne invalidný domáhať manželského výživného vo výške 300,- eur mesačne. Ak nebudem súhlasiť, rozvod môže trvať aj dva roky.“

Navrhovateľka vo svojej výpovedi účastníka konania uviedla, že život s odporcom ku koncu bol tak ťažký, že musela odísť. Keď sa človek takto rozhodne, musí akosi všetko v sebe uzavrieť, uzamknúť. Urobila to a nedá sa jej k tomu vrátiť. V júni roku 2006 odišla do Írska z dôvodu, že odporca pil a bolo to pre ňu nezvládnuteľné. Od tohto času s odporcom nejako nekomunikovali a nestretávali sa, pretože odporca vtedy pil. Vždy, keď sa vracala domov, naliehala na neho, aby absolvoval protialkoholické liečenie. Toto liečenie absolvoval a myslí si, že úspešne a tiež si myslím, že doteraz nepije. Chcem tak, aby sa s odporcom rozviedli a dali si navzájom šancu žiť každý svoj vlastný život. S odporcom by tak chcela žiť len ako s mužom, s ktorým má deti, avšak sa už nechce vracat s ním k manželskému životu. V súčasnosti nemá iného muža, s nikým nežije, ale nechcela by zostať v budúcnosti sama.

Odporca vo svojej výpovedi účastníka konania uviedol, že navrhovateľku do zahraničia neposlal. Kým jej rodičia boli ako tak čulí, o týchto sa nestarala, prišla domov len pár krát do roka. Naraz sa ide starať o svoju matku po deviatich rokoch a všetko nechala tak z tohto dôvodu. Je pravdou, že určité veci financovala sama, napríklad kúrenie. Nie je však pravdou, že by nemali spoločné hospodárstvo. Toto majú, čo sa prejavuje aj tým, že napríklad, keď bolo potrebné obrobiť pozemok, tento pokosil. Pokiaľ sa týka matky navrhovateľky, že navrhovateľka mu hovorila, že je na túto agresívny, avšak naopak, musel sa len voči nej brániť, keďže má svoju diagnózu. K skutkovým tvrdeniam navrhovateľky sa v ďalšom vyjadril, že zakaždým, keď prišla na návštevu domov, doslova ju prosil na kolenách, aby bola pri ňom, aby ho podržala. Prestažovala sa však do prístavby, ktorú vybudoval hlavne pre deti a v ich domácnosti, kde predtým spolu bývali, už nespávala, ani do tejto nechodila. Manželstvo tak ochladlo. On má však pre ňu stále srdce. Sú spolu 32 rokov a nedá sa na to tak ľahko zabudnúť. Vedú spoločnú domácnosť, keďže treba byť povysávať, kúriť, starať sa o údržbu domu a cez zimu to ani nehovorí. Intímne s navrhovateľkou od jej odchodu nežijú. Objímu sa, ale to je asi všetko. Dokonca ho pozvala, pričom bol za nimi v Írsku. Bol dojatý, ale k ničomu nedošlo, čo predpokladal. Má taký dojem, avšak nič nevidel, že navrhovateľka má priateľa. To by však musela odpovedať čestne a pravdivo ona. Napokon sa odporca vyjadril k skutkovým tvrdeniam navrhovateľky ohľadom jeho konzumácie alkoholu, že je to pravda. Absolvoval protialkoholické liečenie, aby to rodina ustála a hlavne kvôli sebe. Môže však uviesť, že toto nebol jediný dôvod odchodu navrhovateľky, pričom dôvodom tiež boli manželkini rodičia aj sestra, s ktorými mala už dlhšie problémy. Išla v podstate na prázdniny do Anglicka za dcérou, potom však našla v Írsku rodinu, u ktorej pracovala. Navrhovateľka je pracovitá a šikovná, pričom táto rodina si ju obľúbila a ona tam zostala. Mala predtým dobrú prácu ako učiteľka v škole.

Podľa ust. § 114 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len „ZoR“), právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. aprílom 2005, sa posudzujú podľa ustanovení tohto zákona. Vznik týchto právnych vzťahov, ako aj práva a povinnosti z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa ust. čl. 1 Základných zásad ZoR, manželstvo je zväzkom muža a ženy. Spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Manžel a manželka sú si rovní v právach a povinnostiach. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí.

Podľa ust. čl. 4 Základných zásad ZoR, všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie.

Podľa ust. § 1 ods. 2 ZoR, účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa ust. § 18 ZoR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa ust. § 19 ods. 1 ZoR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa ust. § 22 ZoR, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa ust. § 23 ods. 1 ZoR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

Podľa ust. § 23 ods. 2 ZoR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa ust. § 23 ods. 3 ZoR, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa ust. § 120 ods. 3 O.s.p., ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Podľa ust. § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Pri rozhodovaní o rozvode manželstva účastníkov a posudzovaní splnenia hmotnoprávnych podmienok pre rozvod ich manželstva, súd vychádza z poukazom na znenie cit. ust. § 114 ZoR z vyššie uvedených ustanovení ZoR.

Z vykonaného dokazovania, ako už aj uviedol v rozsudku zo dňa 26.09.2014, mal súd za preukázané, že účastníci sú manželia.

Súd si v ďalšom osvojil zhodné tvrdenia účastníkov (§ 120 ods. 3 O.s.p.), resp. vychádzal zo skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a nemal o nich dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.), že navrhovateľka v lete roku 2006 opustila spoločnú domácnosť a odišla do Írska a tam ostala žiť a pracovať ako opatrovateľka. Od tohto času sa účastníci intímne nestýkajú, osobne sa stretávajú len sporadicky pri návštevách navrhovateľky na Slovensku. Aj pri týchto návštevách však navrhovateľka neobýva miestnosti, kde pred tým spolu žili. Odporca v čase spoluzitia účastníkov, ako aj nejaký čas po odchode navrhovateľky, nadmerne požíval alkohol, avšak následne úspešne absolvoval protialkoholické liečenie. Vzťahy medzi účastníkmi ochladli.

Súd tak pri svojom rozhodnutí rovnako ako pri prvom rozhodnutí vo veci zo dňa 26.09.2014 vychádzal z toho, že účastníci spolu nežijú cca 8 rokov, spoločne nehospodária (za spoločné hospodárenia sa nedá označiť skutočnosť, že odporca sa stará o bývalú spoločnú domácnosť účastníkov, ak navrhovateľka už tak dlhú dobu žije v zahraničí) a žijú oddelene. Uvedené skutočnosti vyplývajú aj z čestných prehlásení detí účastníkov konania, a to W. a I. Q..

Za daného skutkového stavu sú nepochybne vážne narušené manželské vzťahy účastníkov. Ako už bolo uvedené v rozsudku zo dňa 26.09.2014, za tohto stavu je úplne zrejmé, že permanentne dochádza k porušovaniu povinností účastníkov podľa cit. ust. § 18 a § 19 ods. 1 ZoR, a to konkrétne povinnosti žiť spolu, pomáhať si, vytvárať zdravé rodinné prostredie a starať sa spoločne o uspokojovanie potrieb rodiny. Keďže daný stav pretrváva už po dobu cca 8 rokov možno tiež vysloviť, že ide trvalý rozvrat v manželských vzťahoch účastníkov. V ďalšom vychádzajúc zo zistených skutočností, ako aj z dĺžky súdneho konania (takmer rok od podania návrhu na začatie konania) a z vyjadrenia navrhovateľky, že nemá záujem na intervencii manželskej poradne a že jej rozhodnutie požiadať o rozvod manželstva

bolo uvážené a vyústením jej dlhodobého presvedčenia o nefunkčnosti manželstva účastníkov, že z jej pohľadu nie je možné veci vrátiť, nie je možné očakávať, že by došlo k obnoveniu manželského spolužitia účastníkmi. Zistené skutočnosti vôbec nenasvedčujú tomu, ako to tvrdil odporca, že by u navrhovateľky malo ísť o chvíľkové neuvážené rozhodnutie, či rozmar. Za daného stavu možno opakovane uzavrieť, že manželstvo účastníkov ani neplní svoj účel vymedzený cit. základnými zásadami ZoR, na ktorých je postavená rodinno-právna úprava platná na území SR, ako aj ust. § 1 ods. 2 ZoR, t. j. založenie rodiny a vytvorenie harmonického a trvalého životného spoločenstva jedného muža a jednej ženy.

Súd považoval celkovo obranu odporcu v spore za účelovú, čo napokon odporca sám nepriamo potvrdil svojimi požiadavkami spísanými na listine, ktorú predložil súdu, kde súhlas s rozvodom manželstva podmieňoval výlučne majetkovými požiadavkami.

Opakovane sa súd tiež pri svojom rozhodnutí riadil presvedčením, že hoci súhlasný prejav vôle budúcich manželov vstúpiť do manželstva je nutné chápať ako veľmi vážny záväzok, tak z hľadiska vzniku a zachovania rodiny, vzájomných manželských a rodičovských práv a povinností, ako aj z celospoločenského hľadiska, manželstvo by, ako každý iný právny vzťah medzi dvomi subjektmi, malo byť založené jednak na dobrovoľnosti a slobodnom rozhodnutí dvoch osôb opačného pohlavia vstúpiť do manželského zväzku, ale aj o ich dobrovoľnosti a slobodnom rozhodnutí v takomto zväzku naďalej zotrvať. Ak ďalšie zotrvanie v manželskom zväzku je pre jedného z manželov nepredstaviteľné a neznesiteľné, nemôže spoločenský záujem na ochrane manželstva prevažovať nad záujmom tohto manžela viesť podľa vlastných predstáv a vlastného uváženia a pevného rozhodnutia svoj súkromný život.

Pokiaľ sa týka zistenia príčin, ktoré viedli k vážnemu rozvratu manželských vzťahov medzi účastníkmi (§ 23 ods. ZoR), súd tieto vzhliadol opätovne v tom, že účastníci konania prestali žiť v spoločnej domácnosti a postupne za obdobie niekoľkých rokov nepochybne došlo k ich odcudzeniu. Navyše však súčasne boli príčinou rozvratu manželských vzťahov medzi účastníkmi aj problémy odporcu s alkoholom. Iné príčiny v konaní súd preukázané nemal, pričom aj napriek tomu, že môžu existovať, považoval za nie žiaduce v konaní tieto všetky príčiny rozvratu manželských vzťahov medzi účastníkmi zisťovať za každú cenu, a tak zasahovať do intímnej sféry účastníkov. Preto v ďalšom v zmysle ust. § 120 ods. 1 veta tretia O.s.p. neinicioval ďalšie dokazovanie, ktoré účastníci nenavrhovali a ktorým by prípadné ďalšie príčiny zisťoval. Vychádzajúc tak z uvedeného v konaní zisteného skutkového stavu, z vyššie cit. právnych predpisov a vyššie objasnených úvah súd manželstvo účastníkov podľa ust. § 22 a § 23 ods. 1 ZoR rozviedol.

Podľa ust. § 144 O.s.p., účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle vyššie citovaného ust. § 144 veta prvá O.s.p., podľa ktorého v konaní o rozvod manželstva nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.